

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

AGRARISCHE EN GROENE SECTOR 2022

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als een sector of groep negatief afwijkt van de rest van de sector Agrarisch en Groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina. Bekijk ook de factsheets voor de sectoren glastuinbouw, open teelten, dierhouderij, groen, grond en infra (hierna GGI), hoveniers en groenvoorziening (hierna hoveniers) en bos en natuur.

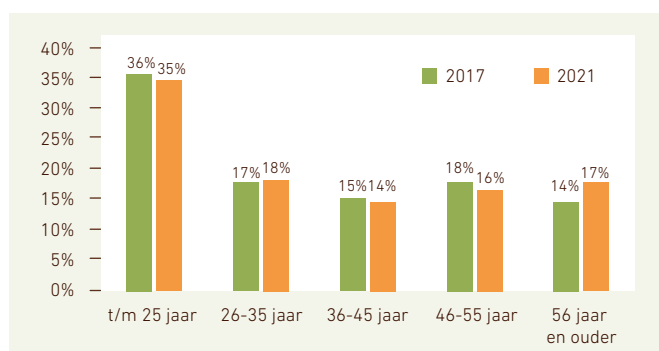
LEEFTIJD

De gemiddelde leeftijd is de afgelopen vijf jaar redelijk stabiel en ligt op **34,6** jaar in **2021**

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de **categorie 56 jaar en ouder** neemt toe

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2021 n=127.342)

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE

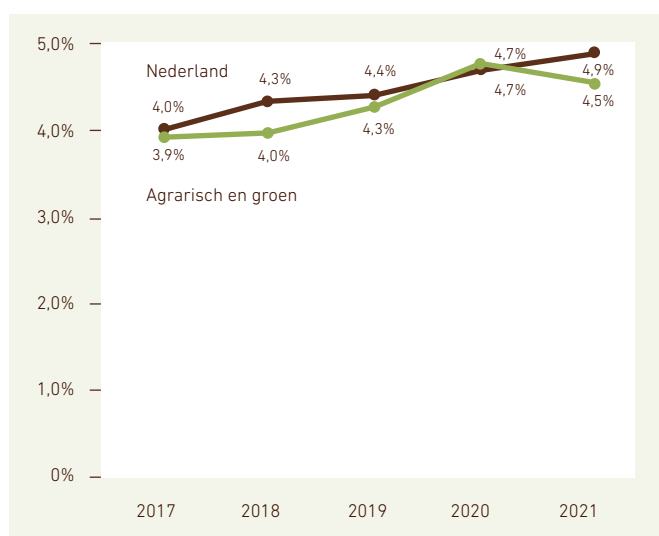
Het verzuimpercentage is **4,5%** in **2021**

Het verzuimpercentage is **lager dan** het gemiddelde van Nederland

We zien dat de verzuimfrequentie tussen **2020** en **2021** gedaald is van **0,37** naar **0,33**.

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas, CBS

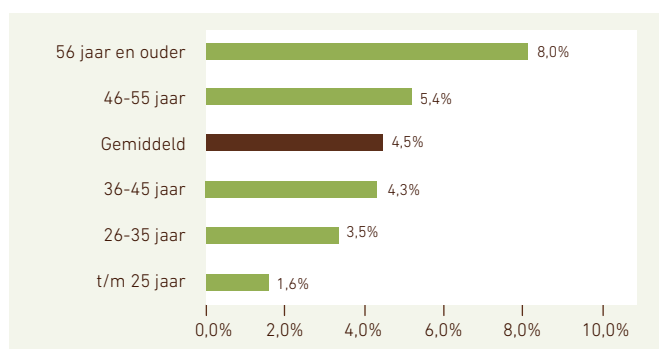
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2021

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren

Dit komt vooral omdat ouderen gemiddeld **langer** verzuimen

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

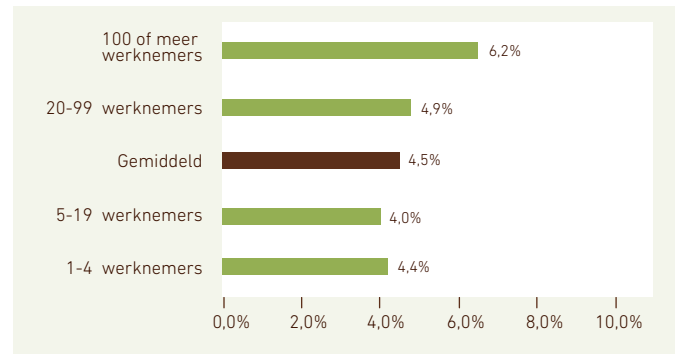
VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2021

Binnen grote bedrijven is het verzuim gemiddeld **hoger**

Een grotere **sociale betrokkenheid** kan deels het lagere verzuim in kleinere bedrijven verklaren

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

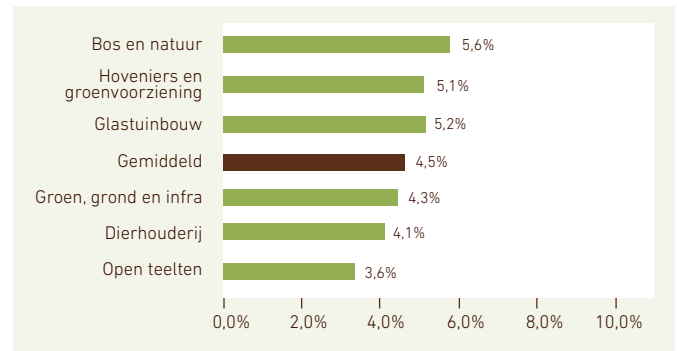
VERZUIMPERCENTAGE NAAR SECTOR 2021

Het verzuimpercentage **verschilt** per sector

Dit heeft voor een deel te maken met het verschil in gemiddelde leeftijd. In **bos en natuur** is de gemiddelde leeftijd bijvoorbeeld hoger

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

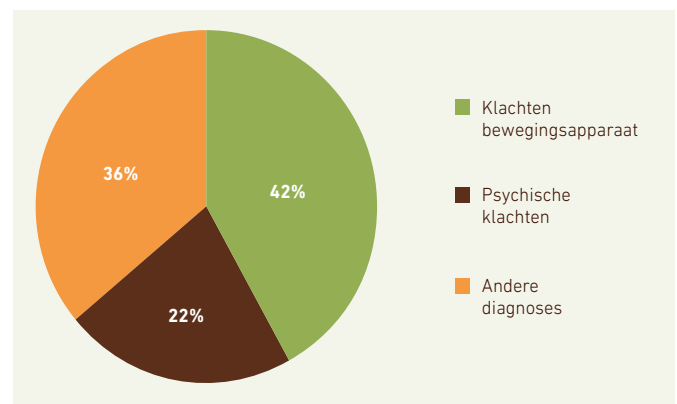
VERZUIMPERCENTAGE 2021 NAAR DIAGNOSE

42% van het verzuim in het eerste ziektejaar bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**.

Op de derde plaats staan **psychische klachten** met **22%**. Verzuim door psychische klachten neemt licht toe.

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas. Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, excl. geen diagnose

BEROEPSZIEKTEN*

De sector staat de afgelopen vijf jaar op **nummer 2** als het gaat om klachten aan het **bewegingsapparaat** (de industrie staat op **3** en de bouw op **1**). Beroepsziekten aan het bewegingsapparaat zorgen voor **langdurig verzuim**

Bron: NCvB

In de sector komen in **2020** minder beroepsziekten voor dan gemiddeld in Nederland.

De **meest gemelde** beroepsziekten over de afgelopen vijf jaar door Stigas artsen zijn:

RSI schouder/
bovenarm

Tennis-
elleboog

Carpale-tunnel-
syndroom

* Een beroepsziekte is een ziekte of aandoening als gevolg van belasting die in overwegende mate in arbeid of arbeidsomstandigheden heeft plaatsgevonden

GEZOND EN VEILIG

34%

van de werknemers doet vooral lichamelijk werk

TOP 4 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel

Repeterende bewegingen

55%

hoveniers en glastuinbouw hoger

Langdurig in dezelfde houding werken

49%

ggi hoger

Vaak buigen en draaien van bovenlichaam

45%

hoveniers hoger

Kracht zetten met armen/handen

38%

hoveniers hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=3.585)

WERKDRUK

% vaak-altijd

Te veel werk

Tijdsdruk

28% **27%**

bos en natuur en hoveniers hoger

% soms-nooit

Invloed op planning

Invloed op onderbreken werk

46% **41%**

glastuinbouw hoger, bij planning ggi ook hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=3.585)

VERMOEIDHEID

24%

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op, bos en natuur hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=2.604)

TOP 4 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

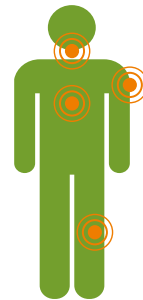
52%

afgelopen jaar, hoveniers hoger

Schouderklachten

31%

afgelopen jaar, glastuinbouw en hoveniers hoger

Nekklachten

32%

afgelopen jaar, glastuinbouw hoger

Knieklachten

22%

afgelopen jaar, hoveniers hoger

Bron: PMO 2012-2020 (n=3.655)

EMOTIONELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

59%

bos en natuur, hoveniers en ggi hoger

Lastige collega's

57%

bos en natuur hoger

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken

57%

bos en natuur hoger

Pesten of discriminatie

12%

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=2.604)

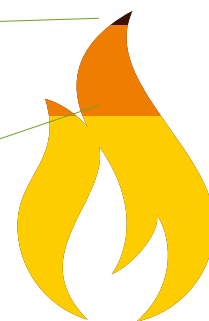
BURN-OUT KLACHTEN

3%

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out

23%

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten

Bij werkenden met vooral mentaal werk, ouderen en binnen de sector bos en natuur komen burn-out klachten vaker voor.

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=2.900)

OMGEVINGSFACTOREN...

% last van

Stof:
31%
hoveniers en
ggi hoger

Temperatuur:
28%
glastuinbouw
en hoveniers
hoger

Lawaai:
31%
hoveniers en
ggi hoger

Bron: PMO 2009-2020 (n=3.776)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

30%
heeft minimaal 1 klacht
aan de luchtwegen, **13%**
hiervan zegt dat klachten
verergeren tijdens werk
glastuinbouw en
hoveniers hoger

10%
eczeem aan
handen,
hoveniers
hoger

17%
hoort
niet
goed

Bron: PMO 2012-2020 (n=3.783)

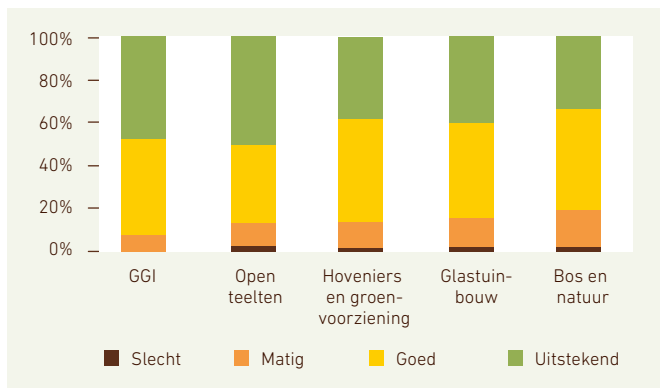
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

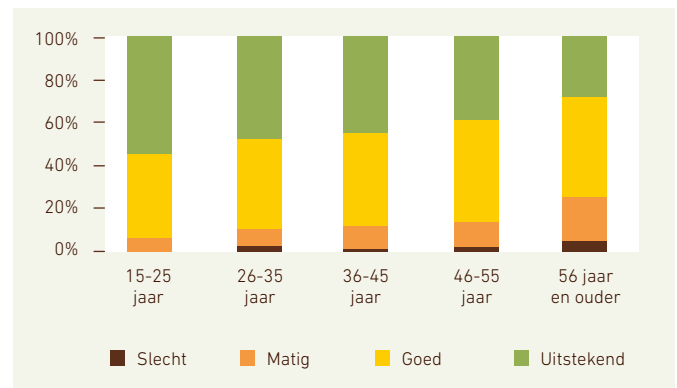
Mensen met vooral **lichamelijk belastend werk** hebben een lager werkvermogen dan werknemers met vooral mentaal inspannend werk.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

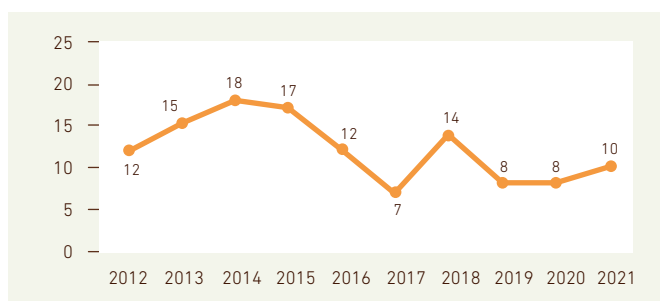
Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=3.585)

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen tien jaar waren er gemiddeld **12** dodelijke ongevallen per jaar, in totaal **121**

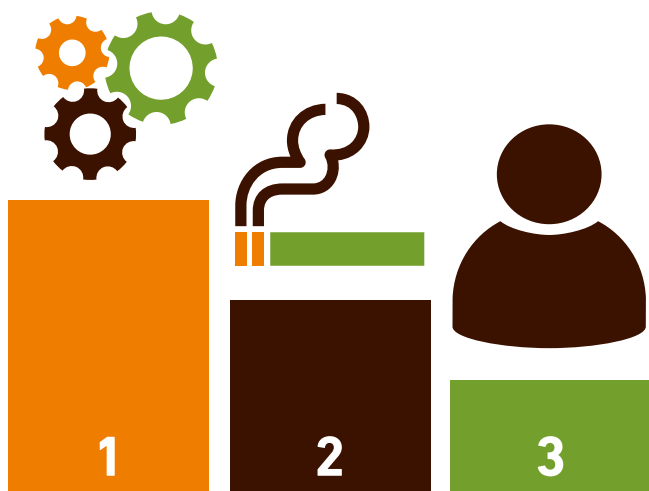
TOP 5

Bij ongevallen met machines is beknelling en het ontbreken van een afscherming de meest voorkomende oorzaak

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

1
Bewegen
42% beweegt minder dan 30 minuten per dag in de vrije tijd, ggi hoger

2
Roken
20% rookt, hoveniers en ggi hoger

3
Overgewicht
9% heeft ernstig overgewicht en 41% matig overgewicht, ggi hoger

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=3.585)

BLIJ MET WERK

97%
heeft werk dat past

91%
vindt de sfeer goed op het werk

77%
bevalt het werk goed

Bron: PMO 2012-2020 (n=3.786)

78%
ontvangt waardering van de leidinggevende

60%
geeft aan de leidinggevende motiveert

66%
ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=1.280)

WERK-PRIVÉ BALANS

83%
ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=2.604)

Werknemers met vooral **mentaal werk** ervaren vaker een **slechte** balans

Werknemers met vooral **lichamelijk werk** ervaren vaker een **goede** balans

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=2.604)

52%
geeft aan niet voldoende te kunnen **doorstromen** binnen het bedrijf, 45 plussers en werknemers met **lichamelijk werk** geven dit vaker aan

10%
schat in binnen 1 of 2 jaar **problemen** te krijgen met de loopbaan

OPLEIDING/TRAINING

81%
krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen

73%
is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie

werknemers met vooral **lichamelijk werk** lager

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=1.280)

GESPREK OVER INZETBAARHEID

73%
heeft het afgelopen jaar een functioneringsgesprek gehad

82%
geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt

werknemers met vooral **lichamelijk werk** lager

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=1.280)

PREVENTIE

12.763

bedrijven* zijn
gestart met de
RIE van Stigas

85%

van de bedrijven
is over de helft met de
inventarisatie

**Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, maximaal 5 jaar oud (peildatum juni 2022)*

Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **vitale medewerkers?** [Regel het met Stigas](#)

Zorgen voor **minder verzuim?** [Regel het met Stigas](#)

STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt, verzuimcijfers van Stigas/Sazas, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2020), de Vitaliteitsscan werknemer, registratie dodelijke ongevallen Stigas (2012-2021) en de RIE van Stigas.

- De verzuimcijfers komen voor een groot deel voort uit de verzuimbegeleiding voor bedrijven die bij Sazas verzekerd zijn. Bedrijven die niet of elders verzekerd zijn, zijn niet meegenomen. Hierdoor kan de representativiteit per sector verschillen.*
- Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS en het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB).*
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betrof geen representatieve steekproef.*
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.*

Lees [hier](#) meer over de gebruikte bronnen.

Stigas

Stationsweg 1 | 3445 AA Woerden | 085 044 07 00
info@stigas.nl | www.stigas.nl

September 2022